

Pravilnik o dopuni Pravilnika o općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom za savjetovanje za zainteresiranom javnošću

Popratni dokument za raspravu sa zainteresiranom javnošću

Hrvatska energetska regulatorna agencija (u daljnjem tekstu: HERA) donijela je 2022. godine Pravilnik o općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom („Narodne novine“, broj 100/2022, u daljnjem tekstu: Opći uvjeti). Opći uvjeti doneseni su na temelju Zakona o tržištu električne („Narodne novine“, broj 111/2021 i 83/2023).

Općim uvjetima propisano je da se odnosi između energetske subjekata i korisnika mreže u smislu Općih uvjeta uređuju, između ostaloga, i ugovorom o korištenju mreže. Člankom 6. Općih uvjeta uređeno je sklapanje ugovora o korištenju mreže, najmanji obvezni sadržaj ugovora o korištenju mreže te što ugovor o korištenju mreže može još dodatno sadržavati, dok je člankom 7. Općih uvjeta uređeno pitanje početka korištenja mreže.

Članak 6. Općih uvjeta propisuje da ugovor o korištenju mreže sklapa operator sustava s vlasnikom ili nositeljem nekog drugog stvarnog prava na građevini ili dijelu građevine koja je predmet ugovora o korištenju mreže. Nadalje, istim člankom uređeno je i sklapanje ugovora o korištenju mreže u slučaju suvlasništva na građevini ili dijelu građevine koja je predmet ugovora o korištenju mreže, te u slučaju zajedničke potrošnje električne energije u zgradama s više stanova i/ili poslovnih prostora. Također, istim su člankom propisane i iznimke u kojima operator sustava sklapa ugovor o korištenju mreže s posjednikom građevine ili dijela građevine koja je predmet ugovora o korištenju mreže.

Člankom 7. Općih uvjeta propisano je da korištenje mreže može započeti tek nakon sklapanja ugovora o korištenju mreže te uređenja odnosa vezano uz opskrbu električnom energijom, otkup električne energije i/ili pripadnost bilančnoj grupi.

Ovdje vrijedi napomenuti da se odredba članka 7. Općih uvjeta primjenjuje i u slučaju kada pravna ili fizička osoba, koja nema ishoduenu dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti proizvodnje električne energije, namjerava sudjelovati na tržištu električne energije kao proizvođač za vrijeme pokusnog rada svoga proizvodnog postrojenja (u daljnjem tekstu: Proizvođač u pokusnom radu). Predmetna materija sudjelovanja na tržištu električne energije uređena je 2020. godine Izmenama i dopunama Pravila organiziranja tržišta električne energije („Narodne novine“, broj 36/2020).

U studenome 2024. godine HERA je donijela Pravilnik o dopuni Pravilnika o općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom („Narodne novine“, broj 134/2024). Predmetnim Pravilnikom uređena je dodatna iznimka za sklapanje ugovora o korištenju mreže u slučaju javnih cesta i željezničke infrastrukture za čije je građenje, rekonstrukciju, modernizaciju, obnovu i održavanje odredbom posebnog zakona utvrđen interes Republike Hrvatske ili je donesena odluka Vlade Republike Hrvatske o utvrđivanju interesa Republike Hrvatske.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.d. (u daljnjem tekstu: HOPS) uočio je u praksi situacije u kojima su investicijski projekti novih postrojenja za proizvodnju električne energije koja koriste obnovljive izvore energije u visokom stupnju gotovosti, odnosno spremni su za početak pokusnog rada, ali još uvijek nemaju u potpunosti riješene imovinsko-pravne odnose na nekretninama koje su potrebne za nesmetanu izgradnju, korištenje i održavanje građevine ili dijela građevine koja je predmet ugovora o korištenju mreže (u daljnjem tekstu: imovinsko-pravni odnosi).

Na inicijativu HOPS-a, radi dovršetka investicijskih projekata novih postrojenja za proizvodnju električne energije koja koriste obnovljive izvore energije, a u svrhu ispunjenja ciljeva i rokova iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026., razmotrena je potreba za dodatnim uređenjem sklapanja ugovora o korištenju mreže uvođenjem iznimke za postrojenja za proizvodnju električne energije koja koriste obnovljive izvore energije.

Slijedom navedenoga, a uvažavajući ranije navedeno uređenje sudjelovanja Proizvođača u pokusnom radu na tržištu električne energije koje se već provodi u praksi, predlaže se dopuna članka 6. Pravilnika o općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom kojom se propisuje dodatna iznimka za sklapanje ugovora o korištenju mreže u slučaju postrojenja za proizvodnju električne energije, i to na određeno vrijeme za vrijeme trajanja pokusnog rada, a najdulje na rok u skladu s propisima kojima se uređuje gradnja, ako je podnositelj zahtjeva za sklapanje ugovora o korištenju mreže ishodio pravomoćnu građevinsku dozvolu za izgradnju tog proizvodnog postrojenja.

Dodatnom iznimkom u Općim uvjetima doprinosi se reguliranju materije sklapanja ugovora o korištenju mreže. Naime, za postrojenje za proizvodnju električne energije za koje su u potpunosti riješeni imovinsko-pravni odnosi te stečeno vlasništvo ili neko drugo stvarno pravo na proizvodnom postrojenju koje je predmet ugovora o korištenju mreže, može se sklopiti ugovor o korištenju mreže u skladu s člankom 6. stavkom 4. Općih uvjeta. Za postrojenje za proizvodnju električne energije za koje još nisu u potpunosti riješeni imovinsko-pravni odnosi može se sklopiti ugovor o korištenju mreže na određeno vrijeme u skladu s iznimkom koja se ovdje predlaže, te se može dovršiti postupak priključenja proizvodnog postrojenja na elektroenergetsku mrežu provedbom pokusnog rada uz istodobno rješavanje možebitnih preostalih imovinsko-pravnih odnosa. Po rješavanju istih, s operatorom sustava može se sklopiti ugovor o korištenju mreže na neodređeno vrijeme u skladu s člankom 6. stavkom 4. Općih uvjeta.